

CRA i praktiken

Öppenvårdsenhet Vuxen

Välfärd Gävle

Gävle kommun

Alkohol- och drogterapeut: Susanne Lahtinen

Personal på Öppenvårdsenhet Vuxen

27 anställda

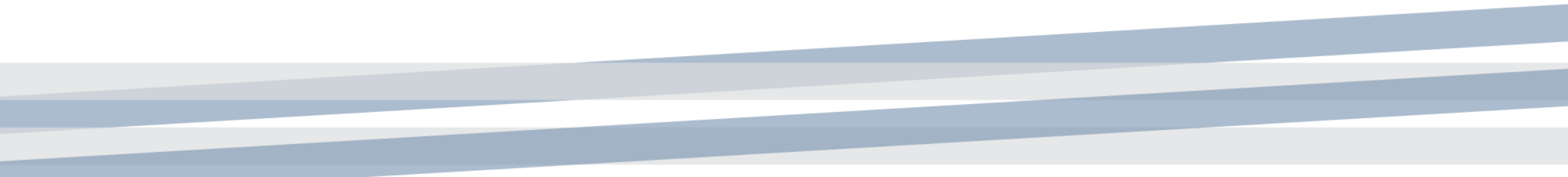
Enhetschef
Behandlingssamordnare
Alkohol- och drogterapeuter
Behandlare
Socionomer
Receptionist

Knappt en tredjedel män.

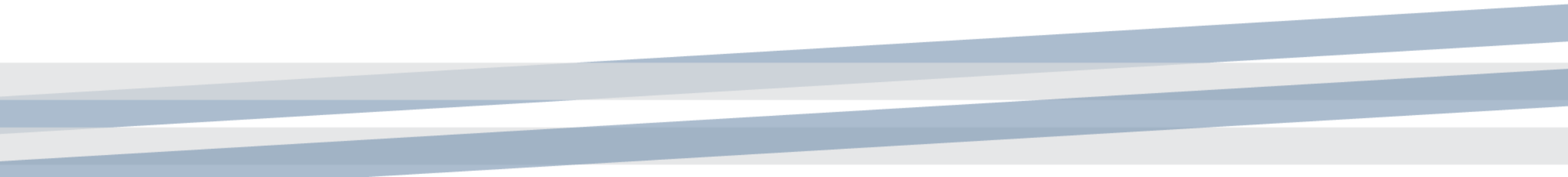
Exempel på kompetens inom behandlingsgruppen

- ✓ Metodkompetens (olika behandlingsmetoder)
- ✓ Familjebehandlare
- ✓ Systemteori
- ✓ Beteendevetare
- ✓ Hälsopedagog
- ✓ KBT steg 1
- ✓ Undersköterska med specialistkompetens (psykiatri)
- ✓ Skötare
- ✓ Case Management

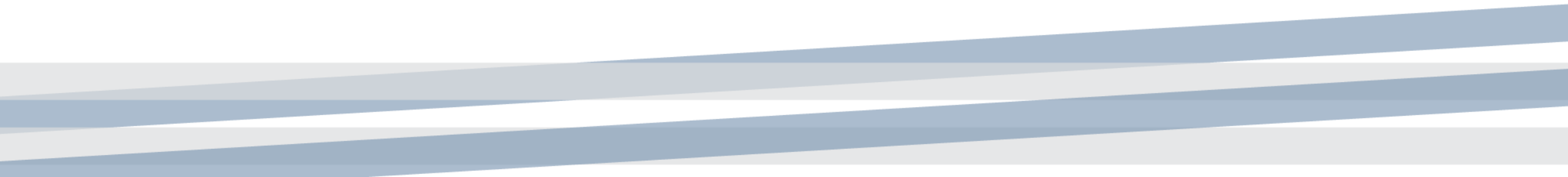
Ärendegången

- Beredning: Handläggaren beskriver klientens historik, aktuell situation och vårdbehov.
 - Bedömning: Matchning av terapeut/behandlare och intern fördelning.
 - Tjänstemannamöte/dialog
 - Trepartsmöte
 - Handläggare skapar en vårdplan tillsammans med klienten, som beskriver **Vad** som ska behandlas och klientens egen **Målsättning** med insatsen.
 - Terapeut/behandlare skapar en genomförandeplan tillsammans med klienten, som beskriver **Hur** behandlingen ska ske.
 - Kontinuerlig uppföljning av insatsen, tillsammans med handläggare och klient.
-

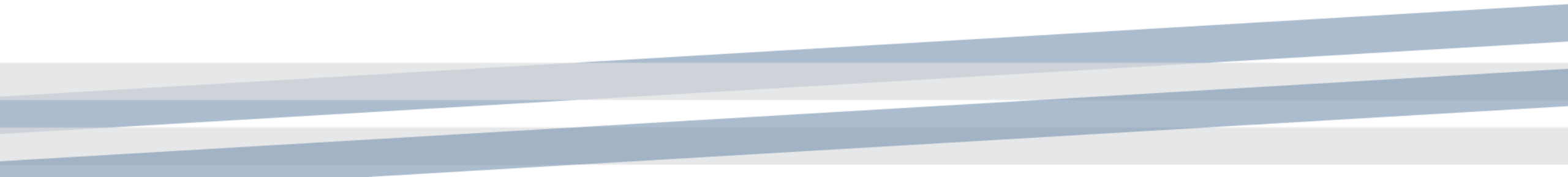
Kort om uppdraget

- Målgrupper: barn och vuxna med missbruks- och beroendeproblematik, samt anhöriga (fr 1 juni endast vuxna och anhöriga)
 - Erbjuder kunskapshöjande insatser och visst stöd via service.
 - All behandling sker via bistånd.
 - Alla insatser bygger på Socialstyrelsens "Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende".
-

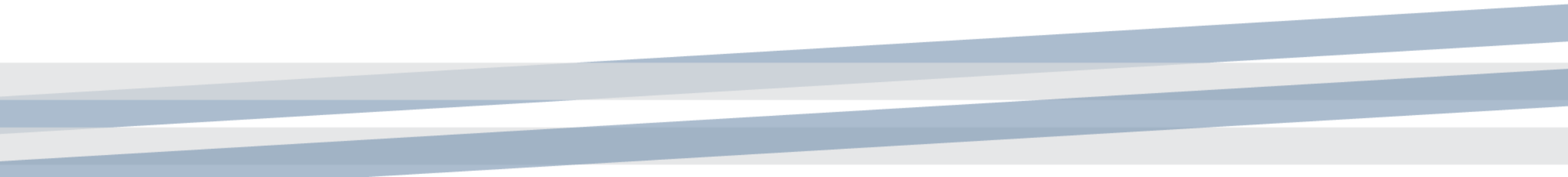
Matchning av insats

- Diagnoser, eller andra symtom
 - Typ av beroende och preparat
 - Aktiv eller drogfri
 - Social situation
 - Generell funktionsnivå (hinder och resurser)
 - Tidigare kännedom och erfarenheter
 - Klientens egna önskemål och målsättning med insatsen
-

Våra strukturerade behandlingsmetoder

- 12-stegsförberedande grundbehandling
 - Eftervård
 - Återfallsprevention (ÅP)
 - Spelbehandling
 - Community reinforcement approach (CRA)
 - Motiverande samtal (MI)
 - Motivational Enhancement Therapy (MET)
 - Haschavvänjningsprogrammet (HAP)
 - Hälsoprofil
 - Känslokontroll
-

Övriga insatser på Öppenvården

- Drogfri Skola
 - Kompassen (påminner om Individanpassad Insats)
 - Community Reinforcement Approach and Family Training (CRAFT)
 - Anhörigprogram
 - Stödgrupp
 - Bedömningssamtal
 - Servicesamtal
-

SAM-team

- SAM-teamet är till för brukare/patienter med svår samsjuklighet, psykisk sjukdom och missbruksproblematik, där tidigare insatser visat sig otillräckliga.
- Medlemmarna i teamet arbetar inom socialtjänst, omvårdnad och psykiatri och har mandat att skapa arbetsgrupper som kan samverka kring en enskild patient/brukare. Personalen får handledning i vården och kan arbeta med hänsyn till patientens/brukarens individuella behov.
- <https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-var-d-och-tandvard/vuxna/vuxenpsykiatri/sam-team/>

CRA- behandling vid samsjuklighet

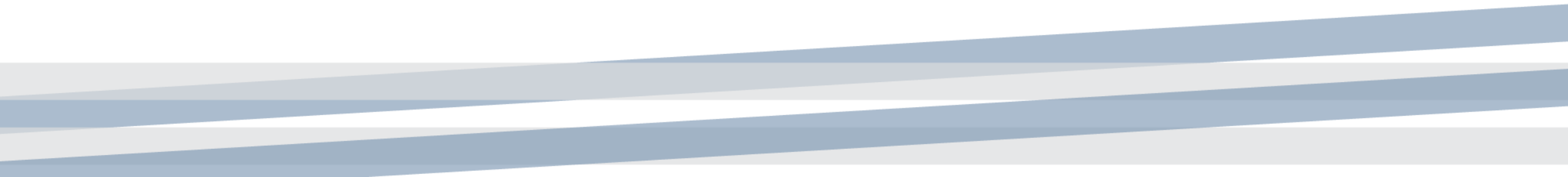
- När matchning av insats blir CRA-behandling, utforskas klientens resurser och hinder samt vilka andra insatser klienten har

Community Reinforcement Approach (CRA) är en manualbaserad metod för missbruk eller beroende av alkohol eller narkotika. Den bygger på inlärningspsykologi och kognitiv beteendeterapi

CRA-behandling består bland annat av:

- Tillfredsskalan
- Behandlingsmål/Mål med samtalen
- Funktionsanalys för dryckes-/drogbeteende
- Funktionsanalys för nyktert beteende
- Fritidssysselsättning
- Tacka nej träning
- Funktionsanalys för dryckes-/drogbeteende (återfallsversion)
- Observationsschema i kommunikationsfärdigheter
- Problemlösning
- Daglig påminnelse att vara trevlig
- Relationsfärdigheter för parförhållanden
- Perfekt relation
- Hantera din ilska
- Söka jobb
- Hantera medicinering (Antabus proceduren)

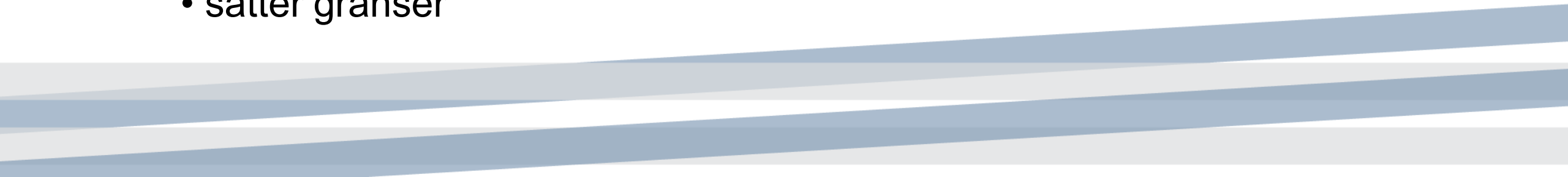
Vad vi behöver få svar på vid samsjuklighet:

- Vilka färdigheter har klienten
 - Behöver klienten hjälp med det praktiska utförandet
 - Klarar klienten av att göra hemuppgifter i manualen självständigt
-

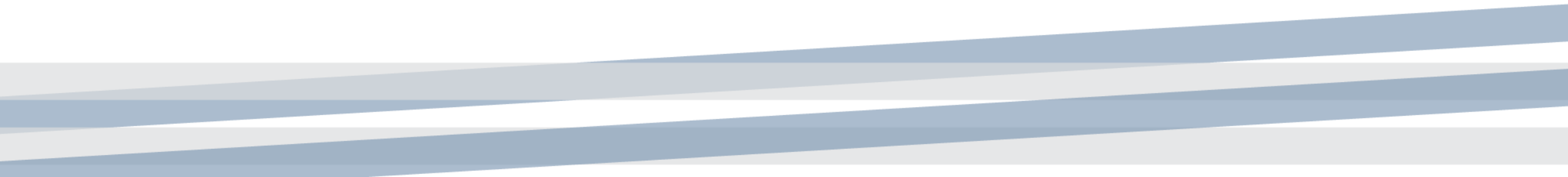
Samsjuklighet

Tyngdpunkt vid samsjuklighet är **Färdighetsträning** utifrån klientens mål samt **Problemlösning** så att klienten ser framstegen i behandlingen.

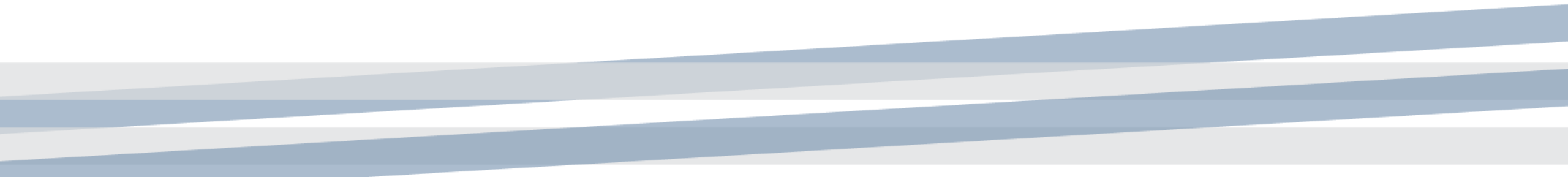
Ledarstilen i CRA

- icke-konfrontativ
 - entusiastisk
 - positiv
 - stöttande
 - sätter gränser
-

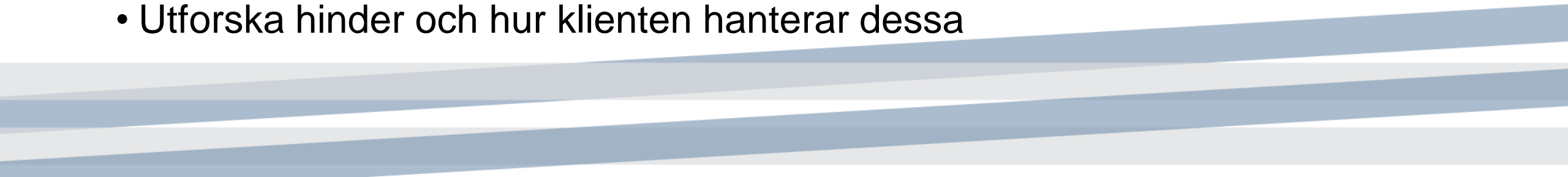
CRA terapeutens uppgift:

- Bygga upp en samarbetsrelation/allians
 - Identifiera och uppmärksamma klienten om förstärkare för både alkohol- och drogbeteenden samt nyktert beteende
 - Förhandla och planera en tidsbestämd nykterhet
 - Undersöka livsområden där förändringar behövs (hur tillfredsställd är du?)
 - Diskutera och uppmuntra anhörigas medverkan
-

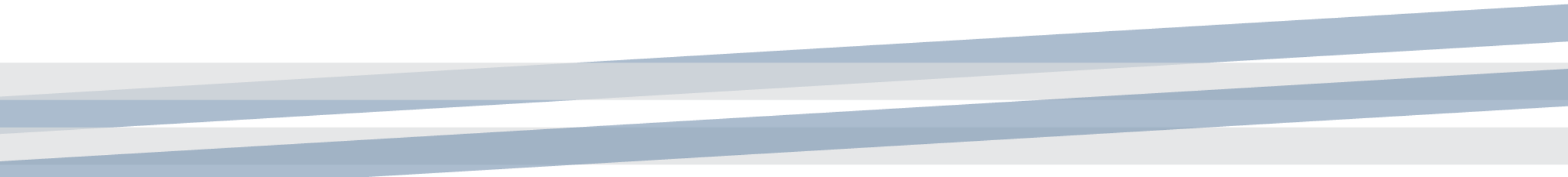
Tiillfredsskalan

- Att få information som indikerar vilket område i klientens liv som är i behov av uppmärksamhet
 - Att utvärdera motivationen för förändring
 - Att hjälpa klienten urskilja problemområden från icke – problemområden
-

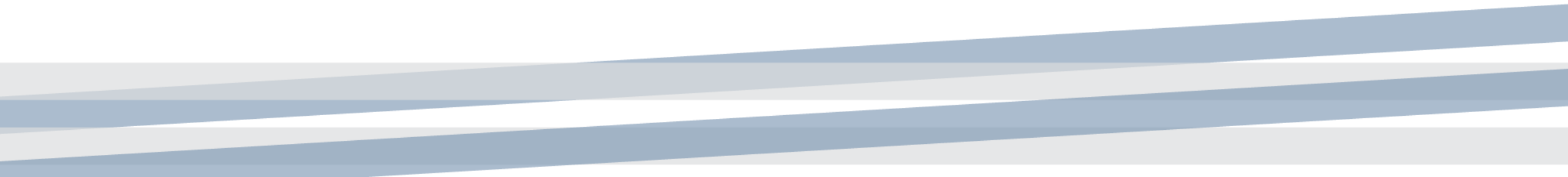
Klientens hemuppgift ska vara:

- Kort
 - Positiv
 - Specifik och mätbar
 - Möjlig och hanterbar
 - Inom klientens kontroll
 - Utforska hinder och hur klienten hanterar dessa
-

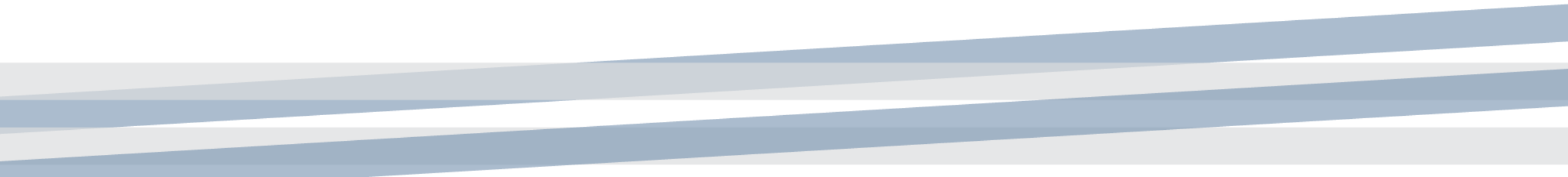
Systematisk uppmuntran

- Lära klienten att klara av att lösa uppgifter på egen hand
 - Öka tilltron till den egna förmågan
 - Bryta ner komplexa processer till begripliga steg
 - Ta första steget med klienten
-

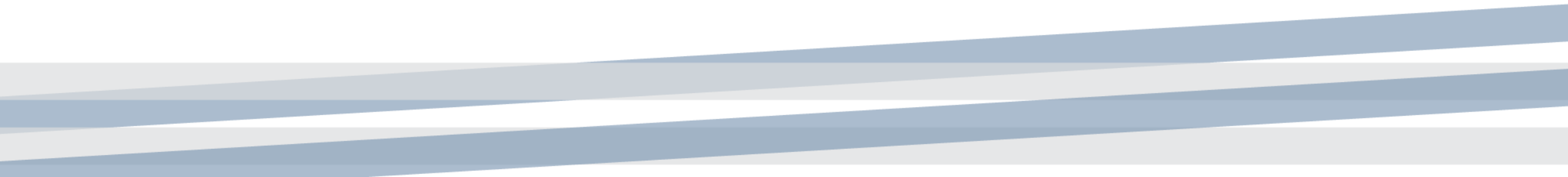
Relationer

- Utforska vilka nära relationer klienten har
 - Uppmuntra till positiva relationer
 - Bjud in viktiga personer i behandlingen
-

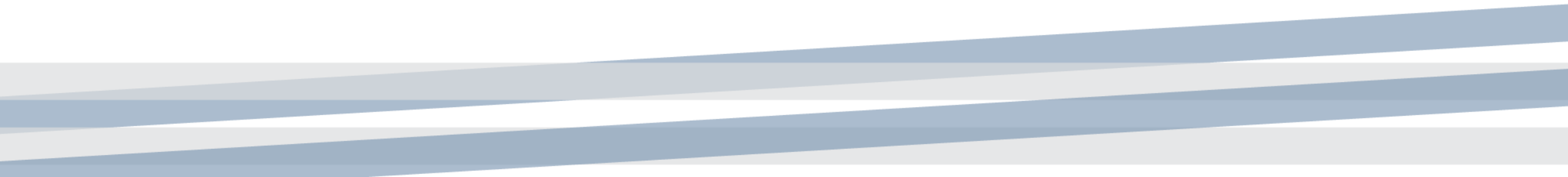
Hjälpinsatser

- När klienten behöver hjälp med **praktiska göromål**, kopplas **Individanpassad insats** in
 - Utifrån klientens önskemål kan insatsen **CRA-behandling** ändras till **Individanpassad insats**
 - Om klienten vill så kan **CRA-behandling** samt **Individanpassad insats** köras parallellt
-

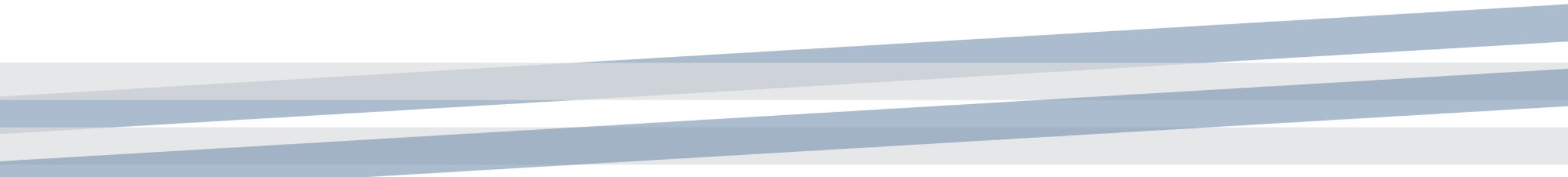
Individanpassad insats

- När klienten inte klarar genomföra en strukturerad behandlingsmetod
 - Drogfrihet som målsättning
 - Ingen motor
 - Samsjuklighet
 - CM-inspirerat arbete
 - Uppsökande
 - Där klienten befinner sig
 - Kost, motion och sömn, samt övriga vardagliga rutiner
 - Använder de delar i olika metoder som fungerar, med genomförandeplanen och klientens egna mål i fokus.
-

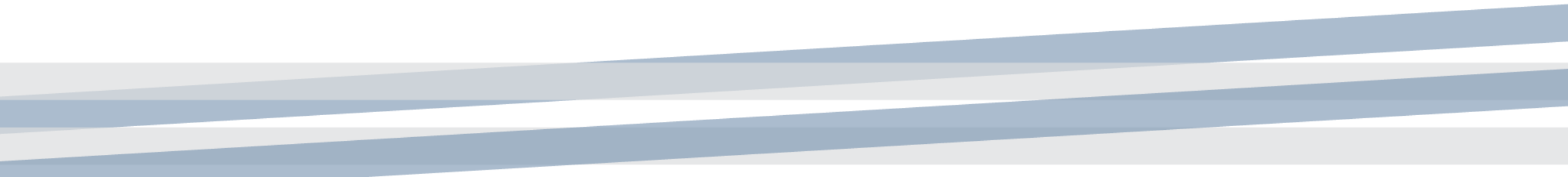
CRA-inspirerat arbete

- Ett förhållningssätt och inspiration till struktur
 - För klienter som inte har förmåga genomföra en helt igenom strukturerad CRA-behandling,
 - Väver kontinuerligt in de delar i CRA som fungerar för stunden,
 - Lösblad, ritar på ett papper eller en tavla, som del i samtal.
 - Allt arbete anpassas till klientens förmåga, just nu.
-

CRA-inspirerat arbete

- Inledning
 - Tillfredsskalan
 - Mål för samtalet
 - Ambivalenskorset
 - Funktionsanalys
 - Tacka nej-träning
 - Problemlösningssmodellen
-

CRA-inspirerat arbete

- Aktivitetsförslag
 - Praktiskt arbete
 - Engagerar nätverket
-

Tack för uppmärksamheten!

Susanne "Sanne" Lahtinen
Alkohol- och drogterapeut
susanne.lahtinen@gavle.se

Tfn 026-17 91 80, 076-760 42 64

